

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

P9_TA(2019)0082

Środki zaradcze dotyczące wpływu decyzji WTO w sprawie sporu z Airbusem na europejskie rolnictwo

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie środków zaradczych dotyczących wpływu decyzji WTO w sprawie sporu z Airbusem na europejskie rolnictwo (2019/2895(RSP))

(2021/C 232/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając decyzję podjętą 2 października 2019 r. przez organ arbitrażowy Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie sporu dotyczącego dotacji dla koncernu Airbus (DS316), zezwalającą na podjęcie przez USA środków zaradczych w odniesieniu do eksportu z UE o wartości 7,5 mld USD (6,8 mld EUR),
- uwzględniając formalną decyzję podjętą 14 października 2019 r. przez Organ Rozstrzygania Sporów WTO, w której zaaprobowano ww. środki,
- uwzględniając decyzję USA o nałożeniu nowej taryfy celnej w wysokości 25 % ad valorem na niektóre produkty rolno-spożywcze i niektóre produkty nierolne oraz 10 % ad valorem na produkty nierolne, ze skutkiem od 18 października 2019 r.,
- uwzględniając odpowiednie artykuły rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 3/2008 ⁽¹⁾ (dalej zwane rozporządzeniem w sprawie promocji) oraz decyzję wykonawczą Komisji z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia programu na rok 2020 w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich,
- uwzględniając odpowiednie artykuły rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych ⁽²⁾ (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku),
- uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Stany Zjednoczone są głównym odbiorcą eksportu produktów rolnych z UE-28, którego wartość wyniosła w 2018 r. 22,3 mld EUR (16,2 % łącznego wywozu produktów rolno-spożywczych), w związku z czym stanowią niezastąpiony rynek zarówno pod względem wartości, jak i wielkości;
- B. mając na uwadze, że nowe taryfy celne uderzą w wywóz produktów rolno-spożywczych o wartości 4,3 mld EUR (60 % łącznej wartości środków zaradczych), co odpowiada kwocie 1,1 mld EUR;
- C. mając na uwadze, że decyzja Stanów Zjednoczonych wpłynie przede wszystkim na Zjednoczone Królestwo, Francję, Hiszpanię, Włochy, Niemcy i Irlandię, ale wywrze też negatywny wpływ na sektory rolno-spożywcze innych państw członkowskich UE;
- D. mając na uwadze, że główne produkty rolne objęte sankcjami USA to emblematyczne produkty unijne o bardzo wysokiej wartości dodanej, często chronione w ramach systemów jakości UE (wina i okowita, np. whisky „single malt”, oliwa z oliwek oraz przetwory mleczne, np. masło i ser);

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 56.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

- E. mając na uwadze, że sankcje dotyczą również, choć w mniejszym stopniu, innych produktów rolnych, takich jak oliwki stołowe, wieprzowina, kawa, słodkie herbatniki, przetworzone owoce, owoce cytrusowe, małe, likiery i kaszmir;
- F. mając na uwadze, że po rosyjskim embargu rolnicy i podmioty w łańcuchu rolno-spożywczym ponownie padają ofiarą pozarolniczego konfliktu handlowego, na który nie mają żadnego wpływu, oraz mając na uwadze, że decyzja USA o nałożeniu taryf celnych pozostanie w mocy, dopóki państwa członkowskie nie zastosują się do rezolucji WTO w sprawie sporu z Airbusem;
- G. mając na uwadze, że amerykańskie środki zaradcze zwiększą niepewność gospodarczą i brak pewności prawa dla europejskich producentów w sektorze, który z natury jest zmienny, oraz jeszcze bardziej zdestabilizują rynek wewnętrzny UE, który już odczuwa konsekwencje rosyjskiego embarga oraz musi się przygotować na gospodarcze skutki potencjalnego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE;
- H. mając na uwadze, że zgodnie z przepisami prawa amerykańskiego USA mogą wprowadzić tzw. karuzelę taryf celnych, która wywołałaby efekt domina dla innych produktów, spotęgowałaby gospodarcze skutki środków zaradczych i wywarła niewspółmierny wpływ na sektor rolno-spożywczy;
- I. mając na uwadze, że przed WTO nadal toczy się postępowanie w sprawie sporu dotyczącego dotacji dla koncernu Boeing;
- J. mając na uwadze, że w niektórych sektorach, np. oliwek stołowych (który już od listopada 2017 r. odczuwa skutki stosowania amerykańskich taryf celnych) oraz oliwy z oliwek, decyzja USA będzie dodatkowym zagrożeniem dla już i tak niestabilnej sytuacji na rynku wewnętrznym, a w innych sektorach, takich jak sektor wina, whisky i sektor mleczarski, istnieje ryzyko poważnych zakłóceń na całym rynku; mając na uwadze, że w związku z tym taka decyzja zagrażałaby wzrostowi gospodarczemu, inwestycjom i tworzeniu miejsc pracy oraz pociągnęłaby za sobą znaczną utratę konkurencyjności i udziału w rynku, a taką pozycję na rynku budowaliśmy przez lata i trudno będzie ją odzyskać;
- K. mając na uwadze, że wprowadzenie taryf celnych spowoduje znaczny wzrost cen dla konsumentów, straty gospodarcze i utratę miejsc pracy w przedsiębiorstwach po obu stronach Atlantyku, na czym w ostatecznym rozrachunku skorzystają producenci spoza UE i USA;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z obowiązującymi przepisami UE nie można przeprogramować już zatwierdzonych kampanii promocyjnych przygotowanych z myślą o rynku USA i że jeżeli amerykańskie taryfy celne wejdą w życie, niektóre działania, które podjęto już w celu promowania produktów o bardzo wysokiej wartości, mogą się okazać bezowocne;
- M. mając na uwadze, że rolnictwo unijne, które z uwagi na swój charakter jest szczególnie wrażliwym sektorem, jest coraz ściślej powiązane z rynkami międzynarodowymi, przy czym należy podkreślić znaczenie ogólnych konstruktywnych stosunków handlowych oraz utrzymania łańcucha dostaw żywności wysokiej jakości, dostosowanego do potrzeb konsumentów;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu wzajemnych szkód, w obliczu których stoi unijny sektor rolno-spożywczy w całym łańcuchu rolno-spożywczym w wyniku decyzji Stanów Zjednoczonych o zastosowaniu wobec Unii Europejskiej środków zaradczych w związku ze sporem z Airbusem; uważa za niedopuszczalne, że sektor rolny musi ponieść gros kosztów sporu prawnego dotyczącego zupełnie innego sektora; ubolewa z powodu decyzji o nałożeniu ceł na tak wiele produktów rolnych;
  2. wyraża głębokie ubolewanie z powodu braku zaangażowania Stanów Zjednoczonych w podejmowane przez UE próby wypracowania rozwiązania przed zastosowaniem taryf celnych; podkreśla zaniepokojenie faktem, że jak dotąd Stany Zjednoczone odmawiają wypracowania wspólnie z UE rozwiązania dla sektorów lotniczych w UE i USA w kontekście długotrwałego sporu pomiędzy Airbusem i Boeingiem;
  3. wspiera Komisję w podejmowanych staraniach i apeluje do niej o kontynuowanie prób wypracowania rozwiązań w celu osłabienia obecnych napięć w stosunkach handlowych między obiema stronami;
  4. podkreśla potrzebę skoordynowanej i jednolitej reakcji UE, zwłaszcza że taryfy celne pomyślano tak, aby w różnym stopniu dotknęły różne państwa członkowskie, co stanowi próbę skłócenia Unii;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

5. wzywa Komisję do ścisłego monitorowania rynku rolno-spożywczego w UE w celu szybkiego wykrywania zakłóceń wynikających ze stosowania taryf celnych, ze skumulowanych skutków innych zmian na rynku, w tym spowodowanych obowiązującym embargiem rosyjskim, oraz z efektu domina wywołanego wypadnięciem produktów z łańcucha dostaw żywności;
6. wzywa Komisję, by zbadała wpływ tych środków zaradczych na objęte nimi sektory i na rynek wewnętrzny oraz by w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z zasadami WTO i w granicach budżetu, uruchomiła szybkie wsparcie dla sektorów najbardziej dotkniętych tymi taryfami; w tym kontekście wyraża głębokie ubolewanie, że w budżecie na 2020 r. nie przewidziano odpowiednich środków na finansowanie tych celów;
7. wzywa Komisję, by rozważyła wykorzystanie narzędzi dostępnych w ramach jednolitej wspólnej organizacji rynku, takich jak systemy prywatnego przechowywania i wycofanie z obrotu, oraz wszelkich nowych lub innych dostępnych instrumentów i odpowiednich środków umożliwiających radzenie sobie z zakłóceniami na rynku wewnętrznym;
8. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Komisji, że dokona przeglądu obowiązującego prawa wtórnego objętego jednolitą wspólną organizacją rynku, aby umożliwić podmiotom gospodarczym przedłużenie kampanii w USA i zapewnić większą elastyczność w zarządzaniu kampaniami promocyjnymi prowadzonymi w państwach trzecich z myślą o umożliwieniu podmiotom szybkiego działania, o wzmocnieniu ich działań w USA oraz o przeciwdziałaniu skutkom dla konsumentów lub w razie potrzeby o ukierunkowaniu na rynki alternatywne dzięki przeprogramowaniu działań już zatwierdzonych dla rynku amerykańskiego; zwraca się do Komisji o jak najszybsze wprowadzenie tych zmian i przyjęcie dodatkowych środków w celu zapewnienia większej elastyczności w zarządzaniu kampaniami promocyjnymi na mocy rozporządzenia w sprawie promocji;
9. podkreśla, że amerykańskie sankcje mają charakter wyjątkowy i podmioty gospodarcze nie mogły ich przewidzieć ani się na nie przygotować; w związku z tym zwraca się do Komisji, aby dostosowała zasady kontroli i audytu w taki sposób, by podmioty gospodarcze nie zostały poszkodowane w wyniku nieuniknionych dostosowań, których będą musiały dokonać w działaniach promocyjnych, ani nie były karane za nierealizowanie zaplanowanych działań promocyjnych;
10. wzywa Komisję do podjęcia horyzontalnych działań informacyjnych i promocyjnych, które mogą mieć formę misji wysokiego szczebla, udziału w targach handlowych i wystawach o znaczeniu międzynarodowym z myślą o poprawie wizerunku i intensywniejszej promocji odnośnych produktów, zgodnie z art. 2 i 9 rozporządzenia w sprawie promocji;
11. zauważa, że z powodu tego szczególnego problemu rynkowego Komisja powinna rozważyć zastosowanie przepisów art. 15 i 19 rozporządzenia w sprawie promocji, aby wesprzeć podmioty gospodarcze, dla których wejście na rynek amerykański będzie wymagało większych wysiłków, a także aby pomóc w ograniczeniu barier wejścia na rynek;
12. zwraca się do Komisji, by w ramach dostępnych marginesów zatwierdziła dodatkowe zaproszenia do składania wniosków, a jednocześnie zwiększyła środki na promocję na 2019 r., ponieważ roczny budżet został już rozdysponowany, aby zapobiec wszelkim opóźnieniom w szybkim reagowaniu na amerykańskie środki zaradcze;
13. popiera wzmocnienie horyzontalnego rozporządzenia w sprawie promocji, przy jednoczesnym wykorzystaniu know-how krajowych biur promocji handlu, aby wspierać podmioty gospodarcze w rozszerzaniu i utrwalaniu ich pozycji na rynkach państw trzecich oraz w poszukiwaniu nowych rynków zbytu dla produktów UE w kontekście reformy wspólnej polityki rolnej (WPR) i następnego przeglądu rozporządzenia w sprawie promocji;
14. podkreśla, że w tych okolicznościach kluczowe znaczenie ma uniknięcie dalszych cięć w budżecie WPR oraz kontynuowanie reformy rezerwy kryzysowej WPR, ponieważ sektor rolnictwa jest w coraz większym stopniu narażony na niestabilność i umotywowane politycznie kryzysy międzynarodowe, co wymaga silnej i skutecznej reakcji budżetowej;
15. podkreśla potrzebę dywersyfikacji rynków wywozu i zapewnienia dostępu do rynku dla produktów rolno-spożywczych objętych amerykańskimi taryfami celnymi dzięki usunięciu utrzymujących się przeszkód technicznych, które uniemożliwiają podmiotom czerpanie pełnych korzyści z możliwości eksportowych wynikających z innych umów o wolnym handlu;
16. potwierdza swoje poparcie dla wolnego handlu i otwartych rynków, ponieważ zapewniają one wielu małym i średnim przedsiębiorstwom w USA i UE większe możliwości gospodarcze i w zakresie zatrudnienia, oraz podkreśla znaczenie konstruktywnych stosunków handlowych przynoszących wzajemne korzyści UE i USA;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

17. podkreśla swoje poparcie dla utrzymania systemu handlowego opartego na zasadach i dla WTO jako instytucji, a zarazem uznaje potrzebę kompleksowej reformy, w szczególności w odniesieniu do Organu Apelacyjnego WTO;
  18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-